

București, 29 mai 2022

REZOLUȚIA CONSORȚIULUI UNIVERSITARIA

Noi, reprezentanții Consorțiului Universitaria: Universitatea din București, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Universitatea de Vest din Timișoara, Academia de Studii Economice din București, Universitatea din Craiova, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați și Universitatea „Ovidius” din Constanța, reuniți în perioada 26-28 mai 2022 la Universitatea din București, cu o agendă organizată pe panouri pe teme actuale care vizează politicile educaționale din învățământul superior, prezentăm mai jos concluziile întrunirii noastre.

Participanții de la cele nouă universități, care reunesc 42,43% din numărul de studenți și, respectiv, 32,38% din cadrele didactice titulare la nivel național, au dezbătut temele aflate pe ordinea de zi, au formulat concluzii și propuneri de măsuri concrete pentru recunoașterea și stimularea reală a performanței în universitățile românești și au făcut schimb de bune practici în contextul special al activităților desfășurate. Acestea sunt următoarele:

PANEL 1 RECTORI – Propuneri ale CU pentru proiectul de Lege a Educației; Modalități de coordonare pentru reprezentarea eficientă a Consorțiului Universitaria în structurile centrale de reprezentare și de decizie

1. Implicarea imediată a experților și a reprezentanților Consorțiului Universitaria în procesul de elaborare a Legii Educației. O lege cu un astfel de impact major, care afectează dezvoltarea și modernizarea întregii societăți, trebuie discutată și agreată cu actorii cei mai relevanți, deci implicit cu universitățile în etapele premergătoare consultării publice largi.
2. Dificultățile administrative pe care universitățile le întâmpină:
 - a. Finanțarea universităților în funcție de performanța reală și de indicatorii de impact;
 - b. Creșterea finanțării cercetării și asigurarea continuității în finanțare;
 - c. Autonomie financiară reală, bugetare și finanțare multianuală și eliminarea plafoanelor pentru investiții/achiziții de bunuri și servicii;
 - d. Reglementarea juridică a donațiilor, inclusiv a celor cu destinație specială către universități;
 - e. Probleme legate de stoparea angajărilor de la 1 iulie 2022, cel puțin pentru proiecte de cercetare/dezvoltare/fonduri europene și pentru concursuri didactice, stagii de practică/internship plătite (asimilate cu contractele de muncă pe perioada determinată) în interiorul propriei instituții pentru studenți (altele decât cele obligatorii în planurile de învățământ).
3. Creșterea rolului consorțiilor universitare naționale prin finanțarea unor proiecte de interes național:

- a. Implicarea universităților din Consorțiul Universitaria în programul de reducere a deficitului de cadre didactice din preuniversitar în special pe domeniile STEM, pe modelul proiectului de finanțare a masteratului didactic. Finanțarea suplimentară a unor granturi de studii distincte pentru formarea de cadre didactice pentru învățământul preuniversitar, în special către programe de studii universitare de licență din domenii STEM, însoțite de burse atractive pentru studenții care vor ocupa aceste locuri, similare cu cele de la programele de studii universitare de masterat didactic.
 - b. Reglementarea dublei specializări – reglementarea clară a posibilității de înființare de programe de studii universitare de licență cu dublă specializare și a condițiilor în care astfel de programe pot fi inițiate.
 - c. Echipe de specialiști universitari pentru analiza programelor de studii și propunerea de actualizare/modernizare a manualelor - implicarea specialiștilor din universitățile membre ale Consorțiului Universitaria în procesul de analiză și revizuire curriculară din învățământul preuniversitar și în elaborarea planurilor cadru și a manualelor școlare.
 - d. Introducerea obligativității evaluării și acreditării programelor de formare post-universitară (ale ONG-urilor și firmelor private) neacreditate – reglementarea procesului de evaluare externă obligatorie a calității programelor de studii postuniversitare, precum și a programelor de formare profesională organizate de entități private, cu implicarea specialiștilor din mediul universitar și a ARACIS.
 - e. Proces educațional online – salutăm decizia Ministerului Educației de a reglementa posibilitatea organizării de activități didactice la forma de învățământ cu frecvență utilizând resurse electronice, informatice și de comunicații sincrone specifice. Experiența dobândită în perioada pandemică de a organiza proces educațional în regim online trebuie valorificată și în continuare de universități, dar cu maximă responsabilitate, în baza unor standarde de calitate clare, păstrând un echilibru corespunzător între activitățile desfășurate în format față în față, în spațiul universitar, și cele desfășurate în mediul virtual. Ne exprimăm disponibilitatea pentru a sprijini ARACIS în elaborarea unor standarde de calitate specifice pentru desfășurarea acestui tip de activități didactice, particularizate pe cicluri și domenii de studii, în așa fel încât acest demers să fie implementat în mod corect și responsabil.
4. Necesitatea creșterii locurilor bugetate în învățământul superior, în acord cu nevoia de a răspunde uneia dintre provocările sistemului național de educație și formare, respectiv creșterea ponderii absolvenților de studii superioare în populația generală.
 5. Program de sprijin real pentru internaționalizarea universităților românești:
 - a. Creșterea semnificativă a numărului de burse pentru studenții din țări terțe finanțate de statul român;
 - b. Crearea unui sistem de finanțare care să încurajeze internaționalizarea reală a universităților românești;

- c. În contextul internaționalizării tot mai accelerate a învățământului universitar, mai ales prin intermediul Alianțelor Europene de Universități, și ținând cont de tendințele globale de flexibilizare a proceselor educaționale, solicităm Ministerului Educației să reglementeze în cel mai scurt timp conceptul de micro-certificări (*microcredentials*) în România și posibilitatea ca creditele dobândite în urma unor astfel de programe de învățare sau în urma unor programe de studii postuniversitare să fie recunoscute în cadrul programelor de studii universitare de licență, masterat și doctorat, și să clarifice legislația pentru a putea fi acreditate programe de studii universitare de tip joint/ double/ multiple degree.
6. Cercetare
- Finanțare de tip nucleu pentru universități de la Ministerul Cercetării;
 - Reactivarea sistemului de finanțare a instalațiilor de interes național.
7. Publicarea de către CNFIS a datelor agregate pe care s-a bazat alocarea finanțării suplimentare a universităților:
- Valorile medii și mediane ale tuturor indicatorilor de calitate la nivel național, pentru toate ramurile de știință, precum și valorile folosite pentru alocarea finanțării suplimentare pe universități;
 - Valorile medii și mediane, pe domenii CNATDCU și pe categorii de posturi, ale datelor raportate cu referința 1 ianuarie 2021, pentru indicatorii IC2.1, IC2.2 și IC2.3;
 - Numărul total, pe domenii CNATDCU, al profesorilor și conferențiarilor care îndeplinesc criteriile CNATDCU raportat la numărul total de profesori și conferențieri care au participat la raportarea cu data de referința 1 ianuarie 2021.
8. Alocarea unei finanțări suplimentare pentru implementarea adecvată a învățământului hibrid, care să asigure atât integrarea noilor tehnologii digitale în procesul de predare-învățare, dar și dezvoltarea de pedagogii și conținuturi inovative.
9. Încurajarea constituirii de asociații formale sau informale ale specializărilor din consorțiu.

PANEL 2 PREȘEDINȚI DE SENATE UNIVERSITARE – Schimbări în reglementările învățământului superior românesc și rolul Senatelor universitare

- Crearea unui patrimoniu comun al Universităților din Consorțiul Universitaria sub licența „Creative Commons”;
- Schimbarea Legii Educației și impactul asupra regulamentelor universitare interne:
 - Precizări clare cu privire la modul în care sunt aleși membrii Senatelor Universităților și membrii Consiliilor facultăților, astfel încât să avem de a face cu o adevărată reprezentare a respectivelor entități în structurile Universităților;
 - Orice modificare a Legii Educației care vizează rolul și atribuțiile Senatelor universităților, să fie prezentate anterior și puse în dezbateră acestora.
- Propunerea ca mobilitățile cadrelor didactice membre ale Universităților din Consorțiul Universitaria să se realizeze fără a mai fi necesar acordul Senatelor universitare.

PANEL 3 PRORECTORI – Cooperarea interuniversitară în domeniul digitalizării

1. La nivelul universităților membre ale Consorțiului există oportunități și riscuri comune în domeniul digitalizării serviciilor universitare. În același timp, lipsa unor sisteme digitale integrate la nivel național îngreunează cooperarea inter-universitară prin mijloace IT&C.
2. Reprezentanții Consorțiului au convenit operaționalizarea unui grup de lucru permanent care să reunească structurile IT&C din universitățile membre ale Consorțiului, precum și:
 - a. organizarea de întâlniri periodice în format fizic sau online
 - b. organizarea de workshop-uri de formare și transfer de cunoștințe din domeniul IT&C
3. Reprezentanții Consorțiului au identificat oportunitatea asocierii în vederea dezvoltării și/sau utilizării în comun a unor infrastructuri și servicii digitale integrate și deschise pentru participarea în alianțe și platforme universitare europene:
 - a. între două sau mai multe universități membre
 - b. prin crearea unei structuri asociative permanente în domeniul digitalizării
4. Din perspectiva panelului de digitalizare, reprezentanții Consorțiului propun decalarea termenului de depunerea a proiectelor pe PNRR – componenta 15, reforma 5, investiția 16, cu cel puțin 2 săptămâni. În perioada imediat următoare, membrii Consorțiului vor face schimb de observații punctuale pe Ghidul propus spre consultare.

PANEL 4 PRORECTORI – Programe de studii și relația cu mediul preuniversitar: formarea profesorilor, echipe de elaborare a manualelor

1. Recunoașterea la nivelul actelor de studii emise de Ministerul Educației a diplomei de master didactic – dublă specializare și includerea acesteia în Nomenclatorul pentru concursurile susținute în învățământul preuniversitar începând cu anul în curs;
2. Elaborarea și implementarea (eventual la nivelul Consorțiului sau pe grupuri de universități) a unui program masteral pentru profesionalizarea didactică în învățământul superior;
3. Acordarea de gratuitate pentru studii în cadrul masteratului didactic, indiferent de numărul programelor masterale absolvite anterior;
4. Realizarea, la nivelul Consorțiului, a unor comisii de monitorizare a conținutului manualelor școlare din învățământul preuniversitar și a unor echipe mixte de cadre didactice (preuniversitar-universitar) pentru elaborarea acestora;

PANEL 5 PRORECTORI – Resursele umane din universități; formarea în domeniul administrației și managementului academic & finanțarea universităților

A. Propuneri cu caracter urgent

1. Analiza impactului OG 15/2021 și OUG 47/2022 asupra proiectelor de investiții în implementare și identificarea la nivelul Ministerului Educației a procedurilor legale de

actualizare a indicatorilor tehnico-economici aprobați prin HG; actualizarea cu celeritate a indicatorilor tehnico-economici aprobați prin HG este vitală pentru finalizarea în 2022 a obiectivelor de investiții planificate.

2. Elaborarea și aprobarea de către Ministerul Educației a normelor metodologice de aplicare a modificării legii, pentru a da posibilitatea universităților să aloce 10% din finanțarea de bază pentru activitățile de investiții.
3. Rectificarea cu celeritate a bugetelor pentru cămine-cantine, deoarece sumele bugetate nu pot acoperi creșterile de preț la alimente (cantine) și utilități (cămine), iar indicatorii din anul anterior folosiți ca bază de aprobare a bugetului pe acest an nu reflectau prezența în campus a studenților. Odată cu revenirea în campus, cheltuielile cu utilitățile și alimentele au crescut semnificativ, și în lipsa rectificării bugetare există riscul blocării funcționării căminelor și cantinelor.

B. Propuneri în perspectiva adoptării unui nou cadru legal pentru sistemul de educație

1. Constituirea unui grup de lucru format din reprezentanții tuturor universităților pentru a pregăti sistematic propuneri de reglementare a finanțării universităților în cadrul noii legi a educației. Acest grup de lucru se va întruni lunar sau mai des.
2. Au fost discutate unele dintre elementele pe care Consortiul Universitaria le propune pentru noul cadru legal:
 - a. Modificarea încadrării bugetare a Fondului pentru Dezvoltarea Instituțională, astfel încât proiectele aprobate să permită utilizarea fondurilor și pentru cheltuielile de capital/investiții.
 - b. Finanțarea de la buget a unor componente ale învățării pe tot parcursul vieții, fie prin includerea în finanțare a programelor de conversie și a unora dintre programele post-universitare, fie prin finanțarea de către stat a unor vouchere de formare continuă.
 - c. Revizuirea sistemului coeficienților de cost, astfel încât aceștia să reflecte costurile reale ale diverselor programe de studii și să asigure derularea unui învățământ superior de calitate pentru toate domeniile de studii.
 - d. Modificarea grilei de salarizare și/sau a sistemului de stimulente salariale pentru a permite universităților atragerea și retenția personalului calificat în domenii critice (de exemplu IT&C).

C. Propuneri de cooperare între universitățile membre ale Consortiului Universitaria.

1. Constituirea unui grup al directorilor de resurse umane, care să se întrunească lunar sau mai des.
2. Colaborarea între universități în domeniul formării profesionale continue a personalului, fie prin organizarea în comun a unor activități de formare, fie prin facilitarea participării de personal la activitățile de formare organizate de universitățile partenere.

PANEL 6 PRORECTORI – Internaționalizare și alianțe europene

1. Asumarea prin noua Lege a Educației Universitare a sprijinirii internaționalizării universităților.

2. O finanțare și susținere corespunzătoare din partea Ministrului Educației pentru toate universitățile care participă la Inițiativa Universităților Europene.
3. Finalizarea procesului de realizare a programului *Joint Degrees* și adoptarea Metodologiei Cadru aferente.
4. Susținerea Ministerului Educației pentru mărirea plafoanelor tarifare pentru proiectele internaționale.
5. Sprijinirea învățământului superior și facilitarea obținerii vizelor pentru studenți și drept de muncă pentru lectorii străini.
6. Promovarea internațională comună – *Study in Universitaria*.
7. Susținerea implementării Strategiei Comisiei Europene privind Universitățile Europene.
8. Crearea unui cadru legal adecvat pentru o mai bună susținere financiară pentru mobilitățile Erasmus.

PANEL 7 PRORECTORI - Cercetare: cooperare interuniversitară, rankinguri și principii de finanțare a cercetării

1. Membrii panelului au subliniat importanța dezvoltării și consolidării colaborărilor dintre universități, în scopul creșterii calității rezultatelor cercetării, precum și a vizibilității acestora, la nivelul consorțiului. În acest sens, au fost propuse:
 - a. Organizarea de stagii *Erasmus-like* în universitățile din Consorțiu.
 - b. Organizarea, la nivelul consorțiului, a unor programe comune de granturi de cercetare, de tipul celor postdoctorale.
 - c. Reluarea organizării conferințelor anuale ale doctoranzilor.
 - d. Realizarea unui website al consorțiului cu o secțiune interactivă (platformă) dedicată cercetării.
 - e. Popularizarea și invitarea cercetătorilor din universitățile aparținând consorțiului, la conferințele organizate de o anumită universitate din consorțiu.
2. A fost lansată propunerea depunerii unui proiect de digitalizare, cu eventuală finanțare prin PNRR, în scopul constituirii și promovării unei baze de date cu acces deschis, care să cuprindă toate publicațiile membrilor comunității academice a consorțiului Universitaria. Respectiva bază de date ar facilita cunoașterea rezultatelor cercetării, diseminarea acestora și citării lor, având în vedere importanța citărilor pentru rankingurile internaționale. Se are în vedere investigarea stadiului de dezvoltare a platformei RONOSCI.
3. Plecând de la importanța indicatorului IC 2.3 pentru finanțarea suplimentară și pentru finanțarea cercetării, a fost propusă identificarea de bune practici care să poată fi implementate la nivelul întregului consorțiu. Se au în vedere:
 - a. Modificarea fișei postului cu introducerea unor criterii minimale de performanță și de menținere în sistem.
 - b. Diferențierea salariilor în funcție de performanța științifică.

- c. Stabilirea unor proceduri de sancționare graduală care să meargă până la desfacerea contractului de muncă a acelor membri ai comunității academice care nu îndeplinesc standardele minimale de performanță științifică.
 - d. Asumarea individuală a unui plan de carieră.
4. S-a convenit asupra transmiterii unei solicitări adresate CNFIS, ARACIS, CNATDCU etc. care să vizeze stabilirea unui cadru pentru uniformizarea și simplificarea formatelor de raportare.
5. Membrii consorțiului au agreat propunerea de completare a indicatorului IC2.3: Performanța activității științifice pentru științele umaniste prin includerea următoarelor categorii de publicații:
 - a. Volume și capitole publicate la edituri de prestigiu internațional, recunoscute de CNCȘ sau incluse în peste 20 biblioteci din catalogul KVK, după cum urmează: carte de autor – 7 puncte; volum colectiv coordonat – 5 puncte; capitol în volume colective – 2 puncte;
 - b. Ediție critică a unor texte literare, texte științifice, manuscrise sau volume de documente, publicată la o editură clasificată A de către CNCȘ pentru domeniul respectiv, după cum urmează: volum – 5 puncte.
6. S-a convenit, de asemenea, să fie transmisă o solicitare vizând sprijinul legislativ referitoare la o nouă metodologie care să permită utilizarea fondurilor de finanțare a cercetării pentru capitolul cheltuieli de capital.
7. În ceea ce privește viitoarea strategie în domeniul cercetării, membrii consorțiului au atras atenția asupra necesității investiției substanțiale în cercetare și în resursa umană.
8. S-a convenit asupra importanței implicării universităților în elaborarea de politici și reglementări legislative.
9. Creșterea cuantumului bursei doctorale la minim 4.000 de lei.

PANEL 8 REPREZENTANȚI AI STUDENȚILOR

1. Creșterea subvenției pentru bursele studențești și corelarea acesteia cu salariul minim brut garantat în plată pe țară; susținem stabilirea alocației/student la buget la 12% din salariul minim, astfel încât subvenția să fie actualizată automat, odată cu creșterea salariului minim.
2. Fixarea unui cuantum minim al bursei studențești, asemenea bursei elevilor, la un nivel de 40% din salariul minim, din aceleași rațiuni prezentate mai sus.
3. Modificarea O.U.G nr. 8/2021 și introducerea unei reduceri de 90% la călătoriile cu trenul pentru studenții cu vârste până în 26 de ani; propunem reducerea la 90% pentru a asigura un just echilibru între accesul la servicii de transport pentru studenți și riscurile de a fi utilizat în mod abuziv caracterul gratuit, invocat în 2021, ca argument pentru dispariția gratuității.
4. Pondere de 25% în toate organele și procesele decizionale din mediul univeritar – Consiliul de Administrație, Comisia de Evaluarea și Asigurare a Calității, Comisia de

Etică, alegerea Rectorilor, precum și reprezentarea studenților în toate structurile specifice (Biroul Consiliului de Administrație, Biroul Senatului).

5. Cursuri obligatorii de Etică și Integritate Academică la toate ciclurile de învățământ, încurajarea redactării de lucrări științifice pe tot parcursul anilor de studii și asumarea unei politici de prevenire și combatere a plagiatului.
6. Asigurarea oportunităților de practică, de către universități, pentru toți studenții care au această obligație, conform planului de învățământ.
7. Publicarea rezultatelor evaluărilor cadrelor didactice, în conformitate cu prevederile legii și Codului Drepturilor și Obligațiilor Studenților.
8. Creșterea numărului de consilieri din cadrul Centrelor de Consiliere și Orientare în carieră, atât în zona consilierii psihologice, cât și în direcția consilierii profesionale; monitorizarea și analizarea atentă a dinamicii activității acestora prin raportare la nevoile identificate în rândul studenților.